

Mikudagsblaðið verður borið ókeypis til hvørt húsarhald í Føroyum!

Oddagrein

Jón Brian Hvidtfeldt
jonbrian@sosialurin.fo

TAK AVBJÓÐINGINA

Í blaðnum í dag lesa vit um tveir ymiskar persónar, sum á hvør sín hátt hava valt at taka av eini serligari avbjóðing. Teir hava sett sær eitt serligt mál, og gera síðani tað, ið krevst fyri at røkka málinum.

Drívmegin hjá slíkum persónum er áhugaverd. Líka mikið um tú súkkklar 1200 kilometrar fyri at savna pengar til frama fyri børn við krabbameini og familjur teirra, ella tú vil vera fyrsti føroyingur á heimsins hægsta tind, vil føra Merkið 8848 metrar upp í loft.

Drívmegin er tað, ið fær okkum at gera meira enn tað vanliga. Í so máta kunnu vit øll læra nakað av søgunum hjá Akseli Haraldsen og Arna Vatnhamar. Annar brúkar

drívmegina til frama fyri eitt gott endamál, hin fyri at koma á fótur aftur persónliga og broyta lívsstíl. Hvør einstakur av okkum hevur eisini mál, sum í lýtuni kunnu tykjast veruleikafjar. Men hesir báðir, Aksel og Arne, fortelja okkum, at tað sum kann tykjast fjart í dag, kann gerast veruleiki í morgin.

Tann boðskapurin kann ikki sigast nóg ofta. Hann er lívsjáltandi og gevur árræði í mótgangi.

Hin parturin, at arbeiða miðvíst fram móti málinum, er eisini áhuga-verdur. Bæði hjá hvørjum einstøk-um av okkum, men eisini fyri okk-um sum samfelag.

Tí eitt greitt mál er nakað, ið tey flestu kunnu fyrihalda seg til. Líka

mikið um málið er 1200 kilometrar á súkklu í ein sunnan, 8848 metrar upp á heimsins hægsta tind, ella ein greiður politikkur fyri ávíst øki av okkara samfelag.

Í greiða málinum liggur ein greið leið. Ein klokuklár farleið, sum má haldast. Møguligir snávingarsteinar og forðingar á vegnum mugu vera við í fyrireikingunum. Eisini hetta kann fírst yvir á okkara samfelag, sum vit øll hava ábyrgdina av.

Vilja vit hava fólkavøkstur aftur í landinum, so er at seta sær greið mál fyri tí. Vilja vit hava eitt betri tilboð til okkara eldru borgarar, so er at seta sær greið mál fyri tí. Vilja vit hava ein betri skúla til okkara børn og ungu, so er at seta

sær greið mál fyri tí. Tað er ein avbjóðing, tá hall er á figgjarlóginu og raðfestingarlistin langur.

Drívmegin er at vilja og brenna so mikið fyri málinum, at man er til reiðar at gera nakað eyka fyri tí. Og so er at taka avbjóðingina, og arbeiða miðvíst fram móti málinum. Tað kann samfelagið læra av Akseli, Arna og øðrum av sama kaliber.

»

Drívmegin fær okkum at gera meira enn tað vanliga

Lions stuðlar Beranum

Fjúrtanda árið á rað skipar Lions Club Tórshavn fyri stórari listaframsýning á ólavsoke, og hesaferð fara 46 listafólk at sýna fram eini 130 listaverk í Müllers Pakkhúsi, sum flestu árinu hevur verið karmur um framsýningina, ið plagar at vera væl vitjað – ikki minst, tí fólk vita, at allur ágóðin av bæði listaverks- og atgongumerkjaskjalu fer til vælgerandi endamál.

Í ár fer ágóðin til Beran, sum hevur til endamáls at geva børnum og ungum, ið hava mist foreldur og ella systkin við deyða, eitt forum, har tey kunnu møtast og prátta við javnlík. Hetta arbeiði verður gjørt við sjálv-

hjálparbólkum, sum skulu virka fyri, at børnini og tey ungu, sum fráliður, gerast betur før fyri at handfara sorgina yvir mist foreldur ella systkin. Upp á henda máttan hava tey størri møgu-leika fyri aftur at fáa eitt gott og innihaldsríkt lív, har tey kunnu mennast og liva við missinum.

Eins og undanfarin ár um-boðar framsýningin myndlist í orðsins breiðasta týðningi, tí við á framsýningini eru bæði olju- og akrylmálningar, umframt vatnlitsmyndir, tekningar av ymsum slagi og skulpturar. Hartil er breiddin í skaranum av listafólkum eisini stór, tí talan er bæði um

kend og minni kend listafólk, ið sýna fram.

Í sambandi við framsýningina verður eisini seldur ein lutaseðil, har vinningurin er ein málningur eftir Kára Svensson. Sum nakað nýtt, er tað Eik Banki, ið hevur stuðlað vinningin, ið hevur eitt virði upp á umleið 22.000 krónur.

Ólavsokuframsýningin hjá Lions Club Tórshavn letur upp í Müllers Pakkhúsi fríggjadagin 26. juli klokkan 16 og er opin alla ólavsokuna. Fríggjadagin og leygardagin verður opið millum klokkan 16 og 20, og ólavsokuaftan og ólavsokudag er opið millum klokkan 14 og 20.

»

Ein og hvør kann gera tað

AKSEL HARALDSEN
SÍÐU 12-13

»

Bøndur sleppa at skjóta villgæs

JACOB VESTERGAARD
SÍÐU 6

Marjun Arge Simonsen
málfrøðingur og cand.phil. í føroyskum

Hestur – ross

Nú nærkast ólavsoke, og tá eru reiðfólk vanliga at siggja í sambandi við skrudgongu og kappriðing. Tí hóskar tað væl at nema við orðini ross og hestur. – Nøkur dømi av alnetinum: “Her verða bæði skótar, ítróttafólk og hestar”. “Nú verður bíligari at fáa hestar gjøgnum BIP-støðina, sigur formaðurin í vinnunevndini”. “Endamálið við tiltakinum er fyrst og fremst at lata børn siggja tey mongu djórini í Havnardali, hestar, lomb, kálvar, hundahvølpar, ...”.

Hestur er á føroyskum “ross av kallkyni”, og ryssa er “ross av kvennkyni”. Orðið “ross” er tiskil felagsheiti fyri hest og ryssu. Tað nevnist á donskum “hest”, og tað man vera har, ið orsökini til fløkjuna er at finna. Tí nú verður sum oftast tosað um “hestar”. Men tað ber bara til at nýta

orðið hestur, um hesi kúratúr eru av kallkyni. Er tað ikki greitt, er tað rætta at siga “ross”, og tí eigur tað at vera “ross” í dømunum omanfyri.

Hetta dømið av einum portali sýnir sera væl, hvussu stór fløkjan er – her verða bæði orðini nýtt til skiftis: “Tað var eitt ynski frá hesta-eigarum í Føroyum at kunna flyta ross beinleiðis úr Íslandi til Føroya. Men hetta læt seg ikki gera, og máttu hestarnir tí fyrst flytast til Danmarkar fyri síðan at verða sendir aftur til Føroya”. – Her skal tað eyðsæð vera “ross” og “rossa-eigarar”.

Orðið ross kemur fyri í ymsum máliskum; “standa sum bitið ross” verður nýtt um ein, ið stendur nipin ella ráðaleysur. Og “standa sum ryssa uppi yvir deyðum fyli” kann eisini verða nýtt um ein, ið stendur ráðaleysur.